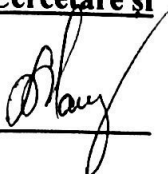

APROBAT

Agencia Națională pentru Cercetare și Dezvoltare

Director general _____

(semnătura)

“ ”

RAPORT ȘTIINȚIFIC FINAL

privind executarea proiectului de cercetări științifice
Program de postdoctorat (2022-2023)

Proiectul *Arhitectura juridică a mecanismelor naționale de ordine și securitate publică*,

Cifrul proiectului nr. 22.00208.0807.11/PD I

Prioritatea Strategică „Provocări societale”

Rector

ȘAROV Igor
(nume, prenume)

_____
(semnătura)

Consiliul Științific

STEPANOV Georgeta
(nume, prenume)

_____
(semnătura)

Conducătorul proiectului (postdoctorand)

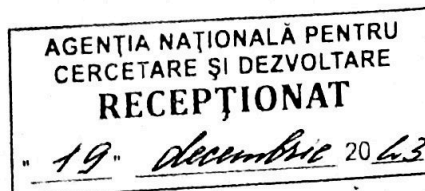
ERHAN Ianus
(nume, prenume)

_____
(semnătura)

L.Ș.

Chișinău 2023

Nr. 558

Scopul și obiectivele propuse spre realizare în cadrul proiectului:

1. **Scopul** – analiza științifică a noțiunii, conceptelor și reglementărilor ce determină, caracterizează și influențează mecanismele naționale de ordine și securitate publică prin determinarea arhitecturii juridice specifice domeniului dat. În baza cercetărilor efectuate, cât și propriei experiențe profesionale, ne-am propus o analiză științifică a conceptelor de ordine și securitate publică, pentru a elucida elementele definitorii, cât și caracteristicile ce individualizează aceste noțiuni prin prisma construcției juridice individualizate ce determină domeniul dat, atât de important pentru Republica Moldova.

2. **Obiectivele de realizare** ale proiectului au fost următoarele:

1. Analiza aprofundată a doctrinei naționale și internaționale cu referință la conceptele de ordine și securitate publică, cât și a celor privind protecția și asigurarea drepturilor și libertăților omului în acest domeniu;

2. Extragerea elementelor definitorii și cu impact asupra arhitecturii juridice a mecanismelor naționale de ordine și securitate publică cu determinarea caracteristicilor proprii și distincte;

3. Integrarea propriilor viziuni, propuneri și recomandări în cadrul doctrinei naționale, cât și studiilor teoretico-practice asupra domeniilor supuse cercetării;

4. Atribuirea rolurilor tuturor actorilor implicați în proiectarea și construirea arhitecturii juridice a mecanismelor naționale de ordine și securitate publică; determinarea gradului de responsabilitate, cât și nivelului de implicare al acestora, al gradului de intervenție, caracteristica competențelor deținute, evaluarea și consacrarea rezultatelor în propunerile de dezvoltare instituțională;

5. Deducerea propriilor definiții, argumente și viziuni asupra viitorului domeniului de ordine și securitate publică, cât și respectare/protecție a drepturilor și libertăților omului în acest context;

6. Integrarea aspectelor teoretice cu cele practice privind conceptele de ordine și securitate publică, garantare a drepturilor și libertăților omului, gestionarea situațiilor de criză ce pot apărea în contextul ordinii publice, repartizarea competențelor și responsabilităților între autoritățile publice competente;

7. Determinarea factorilor dominanți ai impactului asupra stării de legalitate, statului de drept, protecției legale a persoanelor, ordinii de drept, ordinii sociale, ordinii și securității publice;

8. Extragerea aspectelor caracteristice ce determină statutul juridic al autorităților publice cu competențe în domeniul menținerii, asigurării și restabilirii ordinii publice cu formularea propunerilor legate de îmbunătățirea competențelor, cât și proceselor organizaționale și funcționale;

9. Consacrarea rezultatelor deduse în documentele de politici, cu înaintarea propunerilor de lege-ferenda, prin determinarea priorităților și perspectivelor de dezvoltare/schimbare ale domeniului supus cercetării.

Etapele:

1. Formularea ipotezelor de cercetare și stabilirea metodologiei de lucru;

2. Inventarierea și analiza tuturor actelor normative și surselor doctrinare cu referință la domeniul ordinii și securității publice, cât și respectării drepturilor și libertăților omului în acest context;

3. Studiul aprofundat al tuturor actelor normative și documentelor de politici naționale (sectoriale) și internaționale cu referință la domeniul ordinii și securității publice, prin analiza condițiilor de adoptare, argumentele care au stat la baza elaborării cât și impactul asupra domeniilor reglementate;

4. Validarea ipotezelor de cercetare și formularea concluziilor cercetării prin elaborarea

tezei de doctor habilitat cu reflectarea concluziilor științifice și soluționarea problemei științifice obținute ce vizează definirea și conceptualizarea ordinii și securității publice, cât și arhitecturii juridice naționale și internațională ce caracterizează acest domeniu de importanță majoră.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor:

1. Acumularea și generalizarea informației din toate sursele disponibile;
2. Elaborarea cadrului teoretic pentru realizarea proiectului de cercetare;
3. Structurarea informației conform cadrului și structurii logice de realizare a proiectului;
4. Sistematizarea tuturor prevederilor legale, inclusiv de ordin departamental ce alcătuiesc întreaga arhitectură juridică a domeniului supus cercetării, cât și analiza aprofundată a documentelor de politici naționale și sectoriale cu impact asupra ordinii și securității publice, cât și drepturilor și libertăților omului;
5. Studiul doctrinei naționale și internaționale cât și analiza practicii și modelelor internaționale de organizare și funcționare ale domeniului ordinii și securității publice;
6. Evaluarea diferitor studii, sondaje, rapoarte, analize și referințe legate de domeniul ordinii și securității publice, cât și evaluarea impactului proceselor de reformă, reorganizare și dezvoltare instituțională realizate în ultimii ani asupra capacității autorităților publice/actorilor implicați în gestionarea domeniului supus cercetării;
7. Sistematizarea și cercetarea științifică a tuturor actelor normative, naționale și departamentale ce alcătuiesc arhitectura juridică a mecanismelor naționale de ordine și securitate publică;
8. Determinarea și analiza aprofundată a documentelor de politici naționale și ale altor state cu impact asupra ordinii și securității publice cât și drepturilor și libertăților omului în acest context;
9. Studiul doctrinei naționale și internaționale prin prisma dezvoltării domeniului ordinii și securității publice, cât și relevării arhitecturii juridice a mecanismelor naționale ce determină acest domeniu;
10. Propunerea diferitor studii, sondaje și referințe legate de ordinea și securitatea publică, formularea propunerilor și recomandărilor de îmbunătățire/dezvoltare a domeniului supus cercetării sub forma de proiecte de acte normative, politici publice, direcții de dezvoltare, etc.;
11. Evaluarea impactului propunerilor și recomandărilor asupra domeniului supus cercetării cât și domeniilor conexe ordinii și securității publice prin prisma realizărilor obținute în cadrul proiectului;
12. Perfectarea tezei de doctor habilitat pentru susținere prin desfășurarea și generalizarea tuturor activităților din cadrul proiectului.

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor:

1. A fost formulată ipoteza de cercetare care se focusează pe relevarea conținutului arhitecturii juridice a mecanismelor naționale de ordine și securitate publică, prin analiza și conceptualizarea elementelor constitutive, cât și formelor de realizare.

2. A fost determinată metodologia de cercetare prin utilizarea mai multor metode, cum ar fi:

- metoda istorică, care se regăsește în conținutul lucrării prin prezentarea evoluției cercetărilor în domeniul arhitecturii juridice a mecanismelor de ordine și securitate publică;
- metoda logică (cuprinzând deducția, inducția, generalizarea, specificarea), utilizată în vederea interpretării și sistematizării cadrului normativ și a opiniilor doctrinare în domeniul investigat;

- metoda analizei sistemice (prin intermediul căreia au fost analizate fundamentele și noțiunile de bază distinctive pentru obiectul cercetării);
- metoda comparativă (aplicată atât pentru analiza cadrului normativ, cât și a opiniilor doctrinare din țară și de peste hotare);
- metoda statistică (utilizată în procesul evaluării datelor și informațiile culese de la actorii implicați în elaborarea arhitecturii juridice a mecanismelor de ordine și securitate publică);
- metoda studiului de caz (axată pe cercetarea unor spețe reale din practica judiciară în vederea elucidării unor particularități cu referire la fenomenul supus analizei);
- metoda analizei de conținut (totalitatea reglementărilor supuse cercetării);
- metodele de diagnostic (studiul diferitor sondaje, chestionare, analiza documentelor de politici publice);
- metoda prospectivă (aplicată în vederea identificării celor mai eficiente căi de îmbunătățire a sistemului de elaborarea arhitecturii juridice a mecanismelor de ordine și securitate publică);
- metoda analizei sintetice, care se dovedește a fi indispensabilă în procesul de formulare a concluziilor și recomandărilor.

3. Teza a fost structura și corespunde direcției de cercetare determinate, metodologiei utilizate, cât și scopului și obiectivelor proiectului de cercetare, fiind împărțită în 5 capitole distincte, și anume:

- I. Analiza teoretică a noțiunilor și caracteristicilor conceptuale ale mecanismelor de ordine și securitate publică;
- II. Determinarea reglementărilor specifice domeniului ordinii și securității publice;
- III. Corelația documentelor de politici publice cu arhitectura juridică a mecanismelor naționale de ordine și securitate publică;
- IV. Componentele distincte ale domeniului ordinii și securității publice – instituțional și funcțional;
- V. Dezvoltarea domeniului ordinii și securității publice prin prisma arhitecturii juridice.

4. Acumularea și generalizarea informației a reprezentat activitatea cu care a debutat cercetarea, reprezentând elementul fundamental în ceea ce privește identificarea direcțiilor și perspectivelor de cercetare. În cadrul acestei activități au fost acumulate diverse surse (naționale și internaționale) care caracterizează arhitectura juridică a mecanismelor de ordine și securitate publică. Astfel, masivul bibliografic îl formează cercetările doctrinare, empirice și cazuistice din țară și de peste hotarele țării, fiind împărțite în următoarele categorii:

- manuale, monografii, note de curs (80);
- articole publicate în revistele de specialitate din țară și de peste hotare (75);
- reglementări internaționale (15)
- reglementări ale altor state (20);
- reglementări naționale (65);
- studii, rapoarte, note informative (45);
- resurse web (70).

5. Au fost sistematizate și cercetate științific toate actelor normative, naționale și departamentale ce alcătuiesc arhitectura juridică a mecanismelor naționale de ordine și securitate publică (peste 65 de acte normative). Astfel, actele normative supuse cercetării și analizei aprofundate au fost determinate de aspectele ce caracterizează arhitectura juridică națională, începând de la legea supremă – Constituția Republicii Moldova, ulterior legile dedicate domeniului, continuând cu Hotărârile de Guvern ce vin să pună în aplicare reglementările legale și finalizând cu actele normative ale MAI și IGP (ordine, dispoziții, instrucțiuni);

6. A fost analizată legislația internațională, cum ar fi diferite convenții și tratate, actele normative ale UE (regulamente și directive), cât și actele normative ale altor state, în special, ale României, ce alcătuiesc arhitectura juridică a sistemului de ordine și securitate publică;

7. Au fost determinate și analizate aprofundat documentele de politici naționale și ale altor state cu impact asupra ordinii și securității publice, cât și cele cu referință la drepturile și libertăților omului în acest context (peste 30 de documente de politici din Republica Moldova și România, atât cele în vigoare la moment, cât și cele care au fost realizate în anii trecuți, dar prezintă interes științific);

8. A fost realizat studiul doctrinei naționale și internaționale prin prisma dezvoltării domeniului ordinii și securității publice, cât și relevării arhitecturii juridice a mecanismelor naționale ce determină acest domeniu (peste două sute de publicații, monografii, studii, note de curs, manuale și articole);

9. Au fost formulate diferite propuneri legate de ordinea și securitatea publică, în special, formularea recomandărilor de îmbunătățire/dezvoltare ale domeniului supus cercetării sub forma de proiecte de acte normative, politici publice, direcții de dezvoltare, etc. care s-au regăsit în primul Raport național „Guvernarea sectorului de securitate în Moldova” pe componenta „ordine și securitate”, elaborat sub egida DCAF (Centrul de Guvernare al Sectorului de Securitate de la Geneva) și PISA (Platforma pentru Inițiative de Securitate și Apărare), cât și în Raportul tematic „Dreptul la Viață, Sănătate, Siguranță și Securitate în Traficul Rutier” elaborat la solicitarea Oficiului Avocatului Poporului.

10. A fost asigurată participarea cu prezentări/rapoarte la 6 foruri științifice de specialitate internaționale și naționale, cu ulterioara publicare a 8 articole;

11. Au fost elaborate și publicate 4 articole în ediții științifice internaționale și 9 articole în ediții științifice naționale;

12. A fost elaborată o monografie conexă temei de cercetare postdoctorală „Drepturile și libertățile omului în contextul ordinii și securității publice”;

13. A fost perfectată teza de doctor habilitat pentru susținere prin desfășurarea și generalizarea tuturor activităților din cadrul proiectului, în volum de 80%, urmând în cel mai scurt timp a fi finalizată.

5. Rezultatele obținute:

❖ *Teza este la etapa de susținere în:*

- a) *unitatea primară*
- b) Seminarul Științific de Profil
- c) Comisia de susținere publică
- d) Confirmare la ANACEC

❖ *Manuscrisul tezei este realizat în volum de 80 %*

Publicațiile la tema tezei de DH:

Articolele științifice din revistele din Republica Moldova:

1. Protecția drepturilor și libertăților omului de către Poliție, în „Revista națională de drept”, publicație periodică științifico-practică nr. 1 (247), anul 23 (2022), pp. 76-89.
2. Esența Poliției prin prisma competențelor de ordine și securitate publică, în „Revista națională de drept”, publicație periodică științifico-practică nr. 1 (248), anul 23 (2022), pp. 247-
3. Sistemul organizațional al domeniului de ordine și securitate publică, în „Legea și

viața”, publicație științifico-practică, nr. 07-08 (367-368), iulie-august 2022, pp. 65-82.

4. Protecția drepturilor omului în cadrul menținerii și asigurării ordinii și securității publice, prezentat în cadrul Conferinței științifice internaționale „Prezentul și viitorul ordinii juridice și a drepturilor omului. De la provocări sociale, etice și juridice la oportunități de dezvoltare și cooperare”, 17-18.06.2022, în revista „Supremația Dreptului” nr. 1, anul 7, (2022), pp. 87-100.

5. Deficiențe și curențe în mecanismul de aplicare al sancțiunilor contravenționale, în „Revista națională de drept”, publicație periodică științifico-practică nr. 2 (249), anul 24 (2023).

6. Activitatea particulară de pază – condiții de activitate și impact asupra ordinii și securității publice, în revista „Supremația Dreptului”, nr. 2, anul 8, 2023.

7. Simplified procedure for finding and examination of contraventions – theoretical-practical aspects and application problems / Procedura simplificată de constatare și examinare a contravențiilor – aspecte teoretico-practice și probleme de aplicare, în revista „Legea și viața”, publicație științifico-practică, nr. 3, 2023.

8. Registration and records procedure of contraventions and contraventional causes/Procedura de înregistrare și evidență a contravențiilor și cauzelor contravenționale, în revista „Legea și viața”, publicație științifico-practică, nr. 4, 2023.

9. Regionalizarea Poliției – necesitate, condiții și proces de realizare / Regionalization of the Police – necessity, conditions and implementation process, în „Anale științifice” ale Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI, 2023.

Articolele științifice din revistele incluse în baze de date internaționale și recunoscute în alte țări în calitate de publicații științifice:

1. Current Challenges to public order and security/Provocări actuale la adresa ordinii și siguranței publice, în Revista internațională “Cogito”, vol. XIV, no.2/June 2022, Bucharest, 2022, ISSN 2068-6706, pp 30-51.

2. International mechanisms for the protection of human rights in the context of public order and security (part I)/Mecanisme internaționale de protecție a drepturilor omului în contextul ordinii și securității publice (partea I), în revista internațională „Studia Securitatis Journal”, Volume XVI, No. 2/2022, Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu, ISSN: 2821-5966, pp. 143-154.

3. International mechanisms for the protection of human rights in the context of public order and security (part II)/Mecanisme internaționale de protecție a drepturilor omului în contextul ordinii și securității publice (partea II), în revista internațională „Studia Securitatis Journal”, Volume XVII, No. 1/2023, Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu, ISSN: 2821-5966, pp. 6-14.

4. Restrângerea drepturilor și libertăților omului în contextul ordinii și securității publice, publicat în revista lunară de doctrină și jurisprudență „Universul Juridic”, București, Nr. 11/2022, Noiembrie, ISSN 2393-3445, pp. 103-122

Monografiile publicate:

„Drepturile și libertățile omului în contextul ordinii și securității publice”, Chișinău: Lexon-Prim, 2023, 303 p. ISBN 978-9975-163-873. CZU [342.72/.73+351.74/.75](478)

Tezele și articolele publicate ale comunicărilor științifice prezentate la congrese, simpozioane, conferințe științifice și alte manifestări științifice:

1. Asigurarea dreptului la libertatea întrunirii în contextul ordinii și securității publice, în Materialele conferinței științifico-practice internaționale „Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală”, Chișinău: CEP USM, 2022, 531 p., pp. 178-190.

2. Integrarea drepturilor omului în programele de instruire și pregătire profesională polițienești, în culegerea Conferinței științifico-practice internaționale „Teoria și practica administrării publice”, Ediția a 26-a, 20.05.2022, Chișinău: CEP USM, 2022, pp. 527-533. ISBN 978-9975-3542-3-3.

3. Mecanisme și instrumente de monitorizare a activității Poliției, în culegerea Conferinței științifico-practice internaționale „Teoria și practica administrării publice”, Ediția a 26-a, 20.05.2022, Chișinău: CEP USM, 2022, pp. 242-249. ISBN 978-9975-3542-3-3.

4. Respectarea și protecția drepturilor omului în contextul restabilirii ordinii publice, prezentat în cadrul Conferinței științifico-practice a Ombudsmanului “Instituția Carabinierilor între prezent și viitor”, iulie 2022, publicat în Buletinul informativ al Oficiului Avocatului Poporului, Ediție specială, pp. 4-11.

5. Protecția drepturilor omului în cadrul menținerii și asigurării ordinii și securității publice, prezentat în cadrul Conferinței științifice internaționale „Prezentul și viitorul ordinii juridice și a drepturilor omului. De la provocări sociale, etice și juridice la oportunități de dezvoltare și cooperare”, 17-18.06.2022, în revista „Supremația Dreptului” nr. 1, anul 7, (2022), pp. 87-100.

6. Dezvoltarea domeniului ordinii și securității publice prin prisma angajamentelor de integrare europeană ale Republicii Moldova, prezentat în cadrul Conferinței naționale cu participare internațională „Tranziția Republicii Moldova la standardele europene de ordine și securitate publică” publicat în culegerea de articole: European integration through the strengthening of education, research, innovations in Eastern Partnership Countries. Ediția 2, 16-17 mai 2022, Chișinău: 2022, pp. 131-140.

7. Noul ciclu de politici sectoriale în domeniul afacerilor interne – condiții de implementare și impactul scontat, în materialele conferinței științifico-practice internaționale „Protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în procesul asigurării ordinii și securității publice (Ediția a III-a)”, Chișinău: Academia „Ștefan cel Mare” a MAI, 2023.

8. Arhitectura juridică – construcție determinantă în domeniul ordinii și securității publice, în materialele conferinței științifico-practice internaționale „Protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în procesul asigurării ordinii și securității publice (Ediția a III-a)”, Chișinău: Academia „Ștefan cel Mare” a MAI, 2023.

7. Protecția rezultatelor obținute în formă de obiecte de proprietate intelectuală

8. Diseminarea rezultatelor proiectului:

1. Conferința științifico-practică internațională „Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală”, 08-09 decembrie 2022, Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău – comunicare orală;

2. Conferința științifico-practică internațională „Teoria și practica administrării publice”. Ediția a 26-a, 20.05.2022, Academia de Administrare Publică, Chișinău – comunicare orală;

3. Conferința științifico-practică a Ombudsmanului “Instituția Carabinierilor între prezent și viitor”, iulie 2022, Oficiul Avocatului Poporului, – comunicare orală;

4. Conferința științifică internațională „Prezentul și viitorul ordinii juridice și a drepturilor omului. De la provocări sociale, etice și juridice la oportunități de dezvoltare și cooperare”, 17-18 iunie 2022, Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău – comunicare orală;

5. Conferința națională cu participare internațională „Tranziția Republicii Moldova la standardele europene de ordine și securitate publică”, 12.10.2022, , Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău – comunicare orală;

6. Conferința științifică cu participare internațională „Protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în procesul asigurării ordinii și securității publice (Ediția a III-a)”, 07.12.2023, Academia „Ștefan cel Mare” a MAI, Chișinău – comunicare orală.

Concluzii în limba română și engleză:

9. Astăzi este de actualitate deosebită cercetarea științifică a mecanismelor de respectare și protecție a drepturilor omului prin prisma domeniului de ordine și securitate publică. În acest sens, o abordare științifică transversală a provocărilor la adresa domeniului dat, a celor mai importante resurse doctrinare, cât și studii, rapoarte, analize constituie un factor determinant în cunoașterea aprofundată a acestuia, cât și înaintarea propunerilor de îmbunătățire/dezvoltare.

Ordinea și securitatea publică este paravanul care asigură buna funcționare și dezvoltarea tuturor domeniilor sociale. Este evident că, odată asigurat un nivel ridicat de siguranță, va cataliza dezvoltarea tuturor direcțiilor activității sociale, fiind a priori elementul determinant pentru a motiva societatea să creeze sisteme sociale, politice, economice etc. viabile și durabile, contribuind astfel în cel mai direct mod la democratizarea societății în Republica Moldova.

În legislația internă și internațională, între noțiunile de democrație, drepturile omului, ordine publică și statul de drept, există o relație de interdependență în sensul că nu există democrație fără garantarea drepturilor omului, iar acestea nu pot fi realizate decât într-un cadru organizat, într-un climat sigur de ordine socială.

La rândul său, consolidarea democrației prin prisma ordinii și securității publice determină mecanismele instituționale și funcționale care vizează garantarea statului de drept, precum și respectarea și protecția drepturilor omului.

Tendința de a trăi într-o societate democratică este condiționată de o multitudine de factori și condiții. Am considerat că una dintre acestea este legată de garantarea acelui climat de ordine și siguranță publică dorit de cetățeni să trăiască într-o stare pașnică, ferit de anumite fenomene și amenințări negative. Pe de altă parte, această dorință nu poate fi realizată dacă autoritățile cu atribuții și competențe nu vor stabili în activitatea lor garanția democrației și nu se vor ghida după anumite principii democratice, precum cel al legalității, egalității, justiției, umanismului, prezumției nevinovăție etc.

Din considerentele date este importantă stabilirea cât mai exactă și dedicată a arhitecturii juridice a mecanismelor naționale de ordine și securitate publică. Totodată, cunoașterea acestora de către toți actorii implicați este una primordială, iar evaluarea și îmbunătățirea cadrului legal al mecanismului național de ordine și securitate publică este o necesitate permanentă și un deziderat realizabil prin activități de cercetare științifică.

Today, the scientific research of the mechanisms of respect and protection of human rights through the prism of the field of public order and security is of special relevance. In this sense, a transversal scientific approach to the challenges of the given field, the most important doctrinal resources, as well as studies, reports, analyzes constitute a determining factor in its in-depth knowledge, as well as the submission of improvement/development proposals.

Public order and security is the screen that ensures the good functioning and development of all social domains. It is obvious that, once a high level of safety is ensured, it will catalyze the development of all directions of social activity, being a priori the determining element to motivate society to create viable and sustainable social, political, economic, etc. systems, thus contributing in the most direct way to the democratization of society in the Republic of Moldova.

In domestic and international legislation, between the notions of democracy, human rights, public order and the rule of law, there is a relationship of interdependence in the sense that there is no democracy without the guarantee of human rights, and these can only be achieved in an organized framework, in a secure climate of social order.

In turn, the consolidation of democracy through the prism of public order and security determines the institutional and functional mechanisms aimed at guaranteeing the rule of law, as well as the respect and protection of human rights.

The tendency to live in a democratic society is conditioned by a multitude of factors and conditions. I considered that one of these is related to guaranteeing that climate of order and public security desired by citizens to live in a peaceful state, safe from certain negative phenomena and

threats. On the other hand, this desired cannot be achieved if the authorities with attributions and powers will not set in their activity the guarantee of democracy and will not be guided by certain democratic principles, such as that of legality, equality, justice, humanism, the presumption of innocence, etc.

From the given considerations, it is important to establish as accurately as possible and dedicated to the legal architecture of the national mechanisms of order and public security. At the same time, the knowledge of them by all the actors involved is essential, and the evaluation and improvement of the legal framework of the national mechanism of order and public security is a permanent necessity and a desire that can be achieved through scientific research activities.

Conducătorul proiectului:

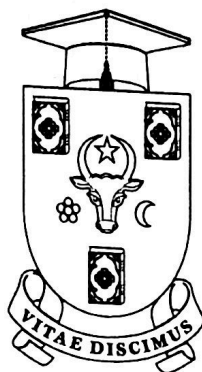
Erhan Ianuş, Doctor în drept, conferențiar universitar
(nume, prenume, grad, titlu științific)

(semnătura)

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII AL
REPUBLICII MOLDOVA

UNIVERSITATEA DE STAT
DIN MOLDOVA

MD-2009, mun. Chișinău
str. A.Mateevici 60
tel.: (+373) 22244821, fax: 22244248
www.usm.md, email: rector@usm.md

MINISTRY OF EDUCATION AND
RESEARCH OF
THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MOLDOVA STATE UNIVERSITY

MD-2009, Chisinau
A.Mateevici str. 60
phone: (+373) 22244821, fax: 22244248
www.usm.md, email: rector@usm.md

CONSILIUL ȘTIINȚIFIC al USM

EXTRAS

din proces-verbal nr.2
de la ședința din 14 decembrie 2023
a Consiliului Științific al Universității de Stat din Moldova

Au fost prezenți: 14 membri din 15

Obiect de referință:

Aprobarea rapoartelor științifice anuale ale cercetătorilor antrenați în postdoctorat

În temeiul *Regulamentului de organizare și desfășurare a programelor de postdoctorat*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.499 din 29 mai 2018 și a *Regulamentului instituțional privind organizarea și desfășurarea programelor de postdoctorat*, adoptată la Ședința Senatului USM din 30.06.2023, se aprobă Raportul științific privind executarea proiectului de cercetări științifice în cadrul Programului de postdoctorat cu titlul *Arhitectura juridică a mecanismelor naționale de ordine și securitate publică*, cu cifrul 22.00208.0807.11/PD, elaborat de **Erhan Ianuș**, doctor în drept.

Președintele Consiliului Științific
profesor universitar

Georgeta Stepanov

Secretar al ședinței

Lilia Spînu

Anexa nr. 2.3 la Contractul de finanțare nr. MPD II din 03 ianuarie 2023

DEVIZUL DE CHELTUIELI PE ANUL 2023

Denumirea codurilor economice	Codul economic	Total	Inclusiv	
			Buget (resurse generale), mii lei	Cofinanțare mii lei
Burse de studii a studenților autohtoni	281211	104,6	104,6	
Deplasări de serviciu peste hotare	222720	13,9	13,9	
Servicii de editare	222910	21,5	21,5	
Total		140,0	140,0	0,0

Rector

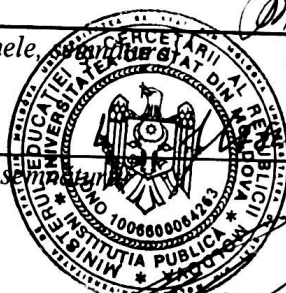
SAROV Igor
(nume, prenumele, semnătura)

Contabil (economist)

URSU Lidia
(nume, prenumele, semnătura)

Conducătorul proiectului
(postdoctorandul)

ERHAN Ianus
(nume, prenumele, semnătura)

[Handwritten signature]